

Előfizetési árak:
 Egész évre ----- 12 frt
 Félévre ----- 6 „
 Negyedévre ----- 3 „
 Egy hónapra ----- 1 „
 — Egyen szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 376. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felszo-
 lalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-6 szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Az állameszme hatalma.

Nagybecskerek, július 17.

(—s) „Bölcsöd az s majdan sirod is,“
 így mondja Koszorus költőnk híressé vált
 Szózatában a hazáról. De a hazafiságnak
 ezek az aranyszavai eddig csak a tanult
 vagy legalább az iskolázott magyar ember
 ember előtt voltak ismeretesek, ellenben a
 magyar államnak egyéb nemzetiségű tag-
 jai előtt a költő eme igaz és szép szavai-
 nak valósága teljesen ismeretlen volt. Tót,
 román, szerb testvéreink, különösen falu-
 helyeken biz úgy éltek, hogy a magyar
 állameszme hatalma teljesen ismeretlen fo-
 galom maradt előttük. Semmi sem emlé-
 kezettette őket arra, hogy a magyar álla-
 mnak tagjai, mert éppen a magyar állam
 oly tulságosan toleráns a más nemzetisé-
 gekkel szemben, hogy az ezeknek részére
 biztosított egyenjogúság valósággal a
 magyar állameszme hátrányára szolgált.
 És a dákoromán izgatók még mernek bar-
 bár elnyomatásról panaszkodni, holott soha
 a világon a nemzetiség ápolásának és fen-
 tartásának olyan garanciái nincsenek, mint
 Magyarországon!

Az új állami anyakönyvek a nemze-
 tiségi jogokat egyáltalában nem csorbítják,
 de a magyar állameszme erejének külső
 és a népnek nagy zömére érezhető hatást
 biztosítanak. A magyar állam polgárát
 ezentul nemzetiségi és felekezeti különb-
 ségre való tekintet nélkül az államhatalom
 képviselője már a bölcsőben emlékeztetni
 fogja arra, hogy a magyar állam fiának
 született, vagy legalább is a szülőknek
 fogja eszébe hozni a magyar állam esz-
 méjét.

A magyar állam ezentul hivatalos
 udomást fog szerezni polgárainak legfon-

tosabb lépéséről, a házasságok kötéséről
 és hasonlóképpen nyilván fogja tartani ál-
 lampolgáraink eihalózását. Szóval mind-
 azon állapotok és változások, melyek az
 ember jogviszonyára befolyással bírnak,
 ezután állami nyilvántartás alá esnek. Két-
 ségtelen, hogy az új anyakönyvek fölöt-
 te fognak állani a régieknek megbízhatóság
 tekintetében, mert bizony az országnak
 egyes vidékein a lelkészeknek a magyar
 állammal szemben való lelkiismeretességük
 valamint műveltségük igen sok kívánivalót
 hagy hátra. Ezen felül az az előnyük is
 lesz nemzeti szempontból, hogy az új anya-
 könyvek magyar szelleműek és magyar
 nyelvűek lesznek. Különösen fontos ez a
 házasságkötésnél, amely eddig valahány
 nemzetiség van, annyi nyelven ment végbe
 az egyház nevében a nélkül, hogy az állam-
 eszme egyáltalában szóba került volna;
 ellenben ezentul a magyar állam közhiva-
 talnoka nemzeti színű övvel ékesítve magyar
 nyelven fogja a házasságok létrejöttét köz-
 vetíteni, aminek föltétlenül imponáló hatása
 nem maradhat el minden emberre nézve.

Ez az egyházpolitikai törvényeknek
 tartama és jelentősége az állameszme és a
 nemzeti gondolat tekintetében. Ezekkel
 szemben, melyekért a szabadelvű párt egész
 politikai prestige-ét latba vetette, száználmas
 csekélységek színében tűnnek fel azok a
 nagyhangon hirdetett nemzeti aspirációk,
 melyek hoimi jeizószózlókkal és kardboj-
 tokkal akarják megmenteni az ország nem-
 zeti önállóságát, de az egyházpolitikai re-
 formok nemzeti értékét konokul letagadják.

Azonban a nemzet megtévesztése nem
 sikerült s az egyházpolitikai reformok tör-
 vényekké váltak a nemzet többségének és
 a koronának akaratából.

A szultán és a török pénzügyek.

Nagybecskerek, július 16.

Egy konstantinápolyi levél a következő-
 ket jelenti:

Abdul Hamid szultán most a legna-
 gyobb szorgalommal és erélyesen foglalkozik
 mindama kérdésekkel, melyeket a török állami
 pénzügyek megszilárdítása végett meg kell
 old ni.

Az által, hogy az osztrák hitelinté-
 zetet az összes külföldi érdekeltek kívánatára
 a török kormányval való tárgyalások vezetését
 a nyeresékvóta felemelése tárgyában elfo-
 gadta, az ügy aktuális lett annyira, hogy ille-
 tékes helyről eredő tudósítások szerint a török
 kormány jóváhagyása és egy császári iradé
 kibocsátása a legközelebbi idő folytán várható.

A hitelintézet által vezetett érdekeltek ja-
 vaslatának elfogadását elvben a török kormány
 már megígérte. A régi török szokásokkal ellen-
 tétben az ügy gyors elintézését az biztosítja,
 hogy az már hat hónap óta van Abdul Hamid
 szultán kezében, a ki a kérdés érett ta-
 nulmányozás után a török államhitelek érde-
 kében az elintézésnek éppen azt a módját
 kívánja, melyet az érdekeltek.

A török államadósság adminisztrációjának
 elnöke, Caillard a hitelintézetben tartott ta-
 nácskozás alkalmával bejelentette a francia,
 angol és hollandiai sorsjegybirtokosok beleegye-
 zését, úgy hogy a hitelintézet által vezetett
 osztrák szindikátussal teljes megegyezés ére-
 tett el s legközelebb az olasz kereskedelmi ka-
 mara beleegyezése is meglesz.

Az egyezés alapja rövidre fogva ez:

A nyeresékvótát 75 százalékra feleme-
 lik, évek multával azonban a további felemelés
 100 százalékra, vagyis a kihuzott nyereséyek
 teljes kifizetése lehetővé tétetik úgy, hogy bizo-
 nyos állami adósságok törlesztése után a feles-

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Az élelmesek.

Irta: Bede Jób.

A Zeima kávéházban, mely hatalmas, szépen
 mutató tükreivel legyőzte az összes konkurrense-
 ket, Bliez ur közelebb húzta székét a nagy kerek
 asztalhoz, a hol színészek, tanárok és bírósági
 hivatalnokok ültek. Ezt a nagy asztalt közönsé-
 gesen a kávéház kaszinójának nevezték, attól az
 időtől kezdve, mikor a helyi lap szerkesztőségei
 itt szoktak veszekedni. Azóta a helyi lap „un-
 katársai hivatalokat kaptak s az ujak nem jártak
 kávéházba, de az asztal nimbusa megmaradt,
 annyira, mint egy kis vidéki városban az ezre-
 des páholyáé, a melyért rangos famíliák mindig
 szívesen fizetnek valamivel többet, mint más
 páholyért.

Bliez ur megigazította szemüvegét s aztán
 végigsimította egyik kezével kifogástalanul szén
 fekete parókáját, míg a másik kezével titokban
 még egy ezentiméternyivel közelebb sikerült tolna
 a székét. Csak így juthatott volna az asztal-
 hoz. Sötét és a gond meg a tapasztalás vesszői-
 vel megvert arcán eszen az okos és még sem
 kellemes arcon egy vonás sem árulja el, hogy
 neki mértani tudományra volt szüksége, hogy
 bekelhessen oda egy harmadik székét, a hol
 csak kettőnek volt helye.

A királyi táblai jegyző, a ki méltóságos kül-
 sejjével éppen miniszteri tanácsosn-k való volt,
 arisztokratikus bornirtsággal mondta:

— József, fizetek!

És egy pikolóért le is tett tizenhárom kraj-

czért, kellő szórakozottsággal feledkezvén meg a
 borráva óról.

Bliez urat a táblai jegyző sértő távozása
 nem zavarja. Az egészben, mintha csak annyit
 látott volna, hogy most már hely jutott a szék-
 kének.

Egy tanárnak és egy fiatal ügyvédnek be-
 mutatkozott:

— Bliez, az „Élet halál“ társaság képviselője
 Bocsanat! Ennél az asztalnál szoktam ülni s a jó
 társaságot nem nélkülözhetem.

Igy szólt. Persze hazudott, mert ebbe a tár-
 saságba mindig csak betolakodott, de olyan jólelkű
 bőbeszédűséggel tette, hogy inkább eltűrték, csak
 hogy ne folytassa.

De folytatta.

Az intrikus színész kezében megpillantotta
 a kávéház egyetlen angol képes lapját s azonnal
 hozzáfordult:

— Ah, ön szereti az angolt! Két hónapig
 voltam Londonban, szebb időmben; a társaság
 ottani intézeténél alkalmaztak. De a kód uram, az
 erkölestelenség, tessék eihinni, Angliában csak
 olyan üzletember élhet, a ki benszüitött. Magyar
 születésű vagyok különben, de összesen három
 évet sem töltöttem Magyarországon. Nem élelmes
 ország. Peldául ez a város, ez a kávéház. E mellé
 a kávéház mellé vendéglő kellene, egészen fényes,
 modern vendéglő, igazi villamos világítással, fűr-
 dővel, nagy étteremmel. Uraim, akarnak-e önök
 részvénytársasággá átalakulni, megcsinálhatnók,
 egy fényes hótelt, kérem, egy parisi, egy nagy
 éttermet, nagy fürdőt, smaradna mellette a kávéház.
 Az utas megérkezik, megfürdik, átöltözködik,
 léjön az étterembe, bejön a kávéházba és tovább
 utazik. Egy millió. A részvényesek teljes osztá-
 lékot kapnak. Semmi mellékalkapok. Mindenki
 nyer. Csak élelmeség kell... élelmeség...

II.

Be sem végezte fényes terveinek előadását:
 a nagy kerek asztal üres lett, sőt hallatszott,
 hogy az árvaszéki ülnök távozása közben így
 dünyög:

— Miért engeditek, hogy mindenféle em-
 ber zavarja a délutáni nyugalmunkat?

Bliez ur levette szemüvegét; kékszelű mo-
 nogramos kendőjével megtörögette egyszer két-
 szer mindkét üvegét, aztán a foglalatját kezdte
 tisztogatni és szabad szemmel körülnézett. Elko-
 moyodott volna és keserűen panaszkodott volna
 az emberek éhstetlensége és büszkesége okán,
 de a szemben lévő tükör igen előnyösen mutatta
 bársony galléros szép szonkabátját, selyem
 nyakkendőjét, kis gondozott barkóját.

Hát felkelt és a fogashoz ment, hol felöl-
 tője zsebéből egy jókora csomagot húzott ki.

A csomagot félig kibontotta és bizonyos ga-
 valléros szoliditással, a feltűnés kerülésével és
 éppen azért feltűnően, tartott a kávéházi kassza
 felé, a hol egy szőke leány trónolt és azt mondta:
 százhusz. Ez a koczkacukrokról való számadás
 volt és nem Bliez urnak szólt.

Bliez urat mosolylyal fogadta.

— Ah kisasszony — szólt Bliez ur nagyon
 lágyan — nem feledkeztem meg ma sem. Ime.

Egy szép rózsacsokor bontakozott ki a
 csomagból.

— Tessék — folytatta Bliez — pedig:

„Viel heller als der Sterne Glanz
 Hat mir gestrahlt der Mädchen Blick;
 Auch diesem Strahl hab' ich vertraut,
 Und er betrog mich um mein Glück.“

A kasziros leány csak németül tudott és
 Bliez ur az ő kedvéért németül tanulta Petőfit.

A mindennapos bokrának sem volt azon-
 ban ma kellő hatása. A leány fanyarul szólt:

A hivatalos melléklet 145 számával.

V. v. 1 3616
 1 2 1
 1235
 1130
 210
 216
 223
 233
 246
 257
 360
 329
 347
 408
 419
 431
 463
 507
 522
 544
 568
 606
 615
 629
 642
 642
 642
 107
 645
 V. v. 3803
 1 2 3
 430
 442
 453
 512

legék a kamatszelvevények beváltására fordítatnak.

A török államadósság adminisztráló tanácsa a török vasuti sorsjegyek számlájára a konverzió nyereségében való részesedés fejében 12,000 font sterlinget kap; továbbá a Muharremdekrótum rendelkezéseire képest kapja azt a részt, amely az 1863., 1865. és 1873. évi kölcsönök törlesztése után szabad lesz.

Az illető államadósságok 1 százalékos kamatszükségletét meghaladó feleslegek a vasuti sorsjegyek számlájára vitetnek.

Végül a visszavásárolt sorsjegyekre eső nyereségek összegét és egyéb feleslegeket arra fordítják, hogy a legkisebb nyereségekkel fizetésre kerülő sorsjegyek törlesztési huzásait öregbítsék.

HIREK.

Tájékoztató.

Július 29. Közigazgatási bizottsági ülés.
Július 29. A t. h. é. v. igazgatósági ülés.
Augusztus 16. Rendk. városi közgyűlés.
Augusztus 20. Az ipartestület zászólószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

A pénzügyigazgatóság köréből. A pénzügyminiszter Péter Istvánt, a nagybecskerek-i pénzügyigazgatóság rokonsz. nves, képzett fogalmazóját saját kérelmére a győri pénzügyigazgatósághoz helyezte át és a nagybecskerek-i pénzügyigazgatósághoz Véghe Pál budapesti ügyvédet nevezte ki fogalmazónak.

József főherceg szíve. Aicsutból írják: József főherceg, aki most itt időzik, hírül véve, hogy Szkarina közsegi bíró a szel megütoite, szénéyesen főkereste a beteget, agyához üt s vigasztalta. A haz elött nagy néptömeg gyűlésozta, amely a főherceget tavoztakor megeljenezte.

Uj miniszteri segédtitkár. A király Péter Pál, Panceova város volt polgármesterének, jelenleg címmel és jelleggel teruházott belügyminiszteri fogalmazónak a miniszteri segédtitkari címet és jellegét adományozta.

Hamisító pap. Ali Lunári tudósítónk írja, hogy Markovics Miklós volt Dobriczai, most bavanistei g. kel. szerb h. lekeszt, a ki ellen anyakönyvek meghamisítása miatt feljelentést tettek, a tegnap tartott kihallgatás után, amelynek során a terhelő adatok egész sorozata de-

rült ki a bepanaszolt lelkészre, Petrovics Emil alibunári vizsgálóbíró le tartóztatta.

A. T. A. C. versenye. „A Torontái Athletical Club ez év október havában nagyobb szabásu atletical versenyt és ünnepejt rendez, melyre meghívta a Torontál megye területén lévő összes sport egyleteket. A verseny műsorán síkfutás, súlyemelés, futás akadályllyal, súlydobás, távugras, kardvívás és birkózás szerepel. Az egyes versenyszámokra arany, ezüst és bronz érmeket tűznek ki díjúl. A versenyekre való training Pa yka Vilmos művezető közreműködésével maris erősen folyik.

Jószágveszedelem Ó Bécson. O Bécse ről írják, hogy ott a lepfene szörványosan fellépett a retten az ökrök között. Naponkint 4-5 ókor pusztul el a veszélyes betegségben. Az előjáróság mar megtette a szükséges intézkedést. A sertések között is előfordult mar egyik másik ragályos betegség, de a járási állatorvos, Fancs Marton, a fertőzött falkákat azonnal zár ala vetette.

Esküvő. Begaszentgyörgyről írják, hogy A mend Rezső nebeskerek-i köztisztelőben álló kereskedő tegnap délelőtt vezette oltarhoz az ottani r. kath. templomban Adler Karolina kisasszonyt, Adler Gyula földbirtokos leányát. Az esketésiszertertást Grosz György begaszentgyörgyi plébános távollétében Holcz Ferencz katalinai plébános végezte, aki az uj párhoz gyönyörű beszédet intézett, amely a jelenvotokra mély lenyomást gyakorolt.

Sztarcsevics lak. A horvát jogpárt agg vezére, dr. Sztarcsevics Antal tegnap délelőtt 11 órakor érkezett meg Zágrábba, hogy a részére felajánlott nemzeti ajándékot, a ket emeletesházat, átvegye. A déli vasut pályaházánál dr. Frank József képviselő és dr. Sztarcsevics Mné voltak. Az agg pártvezer ezek tarsasagaban kecsin bajiattott uj otthonába, mely elött a diákok testületneg és Zágrab legszebb holgyei vártak. Magaban a házban Jakcsin, Kuzics és Kumicsics képviselők vártak és udvözönek. Sztarcsevics megnezte az összes helyiségeket, aztan elfogadta a részere kijelölt lakást, melyet hível teljesen és nagy pompával rendeztek be.

Mérgezés szerencsikával. A román és szerb parasztasszonyok által szepítő szernek használt szerencsikával gyakran követnek el öngyilkosságot. Jassenovai levelezőnk jelentése szerint Gimboș Natalia ottani 23 éves szep leány a feletti elkeseredésében, hogy kedvese hűtlen lett hozzá, szerencsikát ivott és daczára a rögtön alkalmazott orvosi segélynek, most élet halál közt vergődik. A leány vonakodik megvallani, hogy hol vásárolta a mérges festőszert és

csupán annyit ismert be, hogy azt egy közeli városban vette. A vármegye alispánjának intézkedése folytán Temes megyében a falukon nem árulnak többé szerencsikát. A rendelet üdvösége azonban, írja jassenovai levelezőnk, alig érezhető, mert a közeli városokban e mérges szepítőszert 2-3 krért kaphatni a boltokban.

Hegyi plébános sajtópöre. A Csongrád megyei Közölnyben, melyet Hegyi Antal csongrádi plébános szerkeszt, a múlt évi április 22-en Szvoboda Ferencnek egy nyilatkozata jelent meg. Epanaszolta benne, hogy az utczán több szabadelvűparti polgártarsával találkozott, akik közül Bozó Mihály „hunczut“, „gazember“ s más effele titulusokat kiatozott utána. A nyilatkozat után a „szerkesztő“ is irt nehány sort, mondván a többek közt, hogy ilyen a szabadelvűparti virtus, a hazugság és rágalom teyvereivel nyiltan vadaszik a mások becsületére. E megjegyzés miatt Bozó sajtópörbe fogta Hegyi plébánost, akit azonban a szegedi esküdtszek, 7 szóval ellenében, felmentett a becsületertes vadja alól. E verdit ellen a panaszos hat pontotl ano semmiségi panaszt küldött a kuriára, ahol tegnap foglalkoztak azokkal Sebestyén Mihály bíró előadása mellett. A kuria elvetette a semmiségi panaszt s így a felmentő ítélet jogerősse vált.

Az ozorai kettős gyilkosság.

— Agyonlöt csendőrök. —

Nagybecskerek, július 17.

Kir. ügyész, főszolgabíró, járásbíró és csendőrszakaszcparancsnok valvetett buzgalommal nyomoznak és vizsgálják Ozorán, ahol megatalkodott, minden emberi érzésből kivetkőzött suhanczok gyilkos kézzel pusztítottak el hivatasa kötelmeit teljesítő két derék csendőrt. A toll borzad leírása közben annak a hihetetlen elvadultságnak, amely az olyan nyomoruságos dologért, mint egy fegyvernek az elkobzása, rögtön a gyilkos fegyverhez kap és verontásra kész. Regente napirenden voltak Ozorán a büntények; a csendőrség intézménye azonban valamelyes törvénytisztelőre oktatta megis ezeket a tektelen, erőszakra hajló embereket s napjainkra csak már a régi s. omoru idöket jelkepező szálló igénk maradt az a mondas, hogy az ozorai román porsag közt csirketolvaj a legbecsületesebb ember. Annal nagyobb most, amikor a gonosz idök vegezszakadtáról való meggyözödesben ringatódzott a lakosság törvénytisztelő része, a lakosság körében a lekudhotetlen remület, lattara annak a vériágnak, amely a gonosz indulatok kialudtnak hitt vulkánjából ijesztő vadsággal előtör. Egyhangu az óhajtas, hogy a rakoncziatlan népség féken-

— Vnag... csak virág...

Es tejjebb huzta gömbölyü fehé karján az egyik briliános karperczet.

Bliez ur óhajtott, mondván önmagaban:

— Magyartörzagon nem erdemes kezdeni. Itt élelmesseg csak a kávehazi kasszaban van s ott is csak nemetül tudnak.

III.

Visszavonult. Melancholikus tekintettel folytonosan figyelemmel kísérve a kasszát, leült egyedül a kerek asztalhoz. Aztan gondolkozni varoja akadt. Egy darab papirt vett elő es egy czeruzát. Szamolt. „Nem megy, nem megy — mondogatta — hova tettem haromszaz forintot. Kólcson adtam a tablat jegyzőnek ötven forintot, a tanárnak nyolcvanot, igaz, persze a jó barát ságért, most persze a kutya se nez ram... viragra legiabbb negyven forintot es semmi... Nem vagyok élelmes. Nem adok többé kölcsön, de maskepen osztom be; beosztom. Csak kezdeni kell ismét valamit.

E perczben az asztalhoz ült az Aron es Berger czég „legnagyobb parti aru es divatüzlet baltagja“: Aron.

— Jó napot, Bliez!

— Isten hozta, Aron.

— Virul Bliez!

— Maga is Aron.

— Az üzlet?

— Pompás.

— De valami bántja magát, Bliez! — szölt jóakarattal Aron — az arczan latszik. Egy ilyen élelmes embernek hogy lehet bánata. Nem ertem. Mindig jó üzleteket csinál. Mindig summasan kapja a penzt es fiatal is. Mi banthatja?

Aron jó barátja volt Blieznek es nagyra becsülte a barátságát.

— Tudja Aron, van én bennem bánat elég. Nem vagyok élelmes. Az a szívem nagyon fiatal. En mindig könnyelmű vagyok es mindig

szerelmes. Pedig magának bevallhatom Aron, közel járok már az ötvenhez. Nezze...

Két arczképet vett ki a tárczájából.

Egy asszony volt az egyik, egy fiatal, szép asszony, harmat az arca, szüzies a szeme. Egy kis leánygyermek, ugy három negy éves, a másik képen, sok szalagos teher ruhában, mosolyogva, tett karocskakkal.

— Ezelött tizenöt évvel hagytam el őket Bécson. Akkor hatvanézeret vesztettem a börzén es nem butam az asszony nyugodtságával. Vártig azt beszente, hogy szegényen is boldog, en meg majd beleörültem az unalmas napokba. Eiszoktem tötük. Akkor nem volt unkoitsegim. De most is ott lakik... Tizenöt év Aron... Hogy megváltozhatott azóta s hogy megnöhetett ez a gyermek!..

Visszattette a képet es mereven nézte az asztalon a gyufatartót.

— Na, Bliez, ez csakugyan nem szép história. De tudja mit? Beküjön ki velük. Es először is lepje meg őket valamivel. Talán valami selyemmel az asszonyt s a lányt is, neki is kell már. Szep ruhával kezdeni a becsánatkéret mindíg okos dolog.

Es Aron rögtön egy csomó mintat rakott eléje.

Két világos es egy fekete selyemruhának valót minden hozzatarozókkal rögtön kiválasztottak es kialkudtak.

— Elküldjem? — kérdezte Aron.

— Nem, utána küldök — szölt Bliez.

Aron attól félt, hogy Bliez meg meggondolkozik, hat leparolazva az egyezséget, köszönt es elisietett, hogy nyomban becsomagolja a portékákat, léven üzleti ely, hogy levagas es becsomagolás után semmit vissza nem vesznek.

Blieznek jól eső meleg érzes pályáztatta be a szívet, es el is határozta, hogy ezután mindig a feleségére es a leányára fog gondolni.

— Megjavulok — mondta — élelmes es okos leszek.

IV.

A kasszából a szöke leány azonban odaintett Bliez felé, nagyon barátságosan es batoritóan. Bliez egy pohár konyakot kért es a kassza mellé állott.

— Maga engem megosal — szölt hozzá a leány — maga itt virágoz engem s versel nekem, a ruhákat azonban masnak rendel. Ne tagadja, észrevettem.

— De Giza.

Giza szerelmesen nézett reá es Bliez fölött ujra gyözelmeskedett a pillanatnyi könnyelműség.

— Csalódik Gizus — így felelt — mert magának rendeltem három selyemruhát, halija, harmat..

Giza möhön kapott a Bliez ur keze után.

— Elküldhetek érte?

— Küldjön el érte.

Egy fél óra mulva a nagy selymek a leány mellett voltak.

Bliez ur pedig, ki már a hetedik konyakot itta, elérzékenyedett. Ismét elővette a két arczképet es sirva mutatta a leánynak:

— Lássá Gizus, mindenki élelmes, csak ezek nem élelmesek. Tizenöt év óta... szegények. A leány ugy tett, mintha haragudnék:

— Ugyan, Bliez, maga be van csipve es még goromba is; menjen..

Aztán félrefordult egy magas kapitány felé, aki most lépett be a káveházba.

V.

Bliez elkeseredve botorkált hazafelé a vizes őszi estén.

— Mindenki élelmes — mondogatta — csak én nem. De megjavulok.

Es más káveházba tért be.

tartására elégtelennek bizonyult négy szál csendőrt legalább is megkészezzék, és a helyszínén nyomozó hatóságok képviselői ennek a kívánalomnak a szószólói, amikor a megyei alispáni hivatalhoz terjesztett jelentésükben, amelyben a véres eseményről adnak tudósítást, egyúttal arra is kéri az alispáni hivatalt, keresné meg sürgősen a szegedi második kerületi csendőr parancsnokságot, hogy a négy főből álló csendőr létszámot legalább is nyolcra egészítse ki, szem előtt tartva azt az elkerülhetlen szükségét, hogy Ozorába, amelynek nagy része vérengző természetű, rovott előéletű emberekből áll, a legkiszámítottabb és legügyesebb csendőröket küldje. Üdvöské tartja még a jelentés, hogy a községbe egy-két század lovasság is nyerjen állandó elhelyezést. A megriadt lakosság megnyugtatósaül szolgáljon, hogy dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző, mint az alispán ezidőszerinti helyettese, nyomban a jelentés vétele után megtett mindent, ami a lakosság megingott biztosságérzetének helyreállítására képes. A községben a közbiztonságra máris negyvennyolc csendőr örködik, akik a gyanus és rovott előéletű emberektől elkobozzák a fegyvereket. — Tegnap ejtették meg az áldozatok törvényszéki felebontását, amelynek befejeztével a szolgálatuk teljesítése közben orvul meggyilkolt szerencsétlen csendőröket a lakosság tömeges részvétele mellett eltemették. A bontásról, temetési előkészületekről és temetésről itt következik ozorai tudósítónk jelentése:

A boncolás.

Dr. Milasevics Sándor pancsovai kir. ügyész és Ribiczey Aladár antalfalvai kir. járásbíró jelenlétében dr. Gonda öndarabcskákai volt töltve, az áldozat mellebe 24 serét furódott, melyek majdnem mindegyike haláltokozó. A serétek mindkét oldalán 4-ik borda és a kulcsfontok közötti táj között hatoltak be, szétrombolva a szív véredényeit s a tüdő lebenyzeit, rögtön halált idézve elő. A serétől előidézett sebek 5-12 mm. átmérőjűek.

Kaldarar György csendőrt a gyilkos magán-tette körülbelül 26 gramm súlyú óngolyóval lötte agyon. A golyó az áldozatnak tölténytaszkáját, kardkötő szíját és ruháját átszakította, a köldök táján hatolt be, szétrombolva a beleket, máját és a gerincoszlop egyik mély üregébe akadt meg, a honnan dr. Gonda törvényszéki orvos és dr. Singer József ozorai közs. orvos nagy nehezen szedhették ki az alaktalanra lapult golyót. Az orr tövében három szögletes 3-4 cm. hosszú és 38 mm. széles, bottűstől származó mély seb volt. Kaldarar a megölését után körülbelül 15 percig élt.

A vizsgáló bizottság konstataulta, de a tanuk vallomása is bizonyítja, hogy Kaldarar megölése után a gyilkos felé egy biztos lövést irányzott, s csak a tojósó oszlopa védhette az e mögött gyáván bujt gyilkost az agyonlövetéstől. Kaldarar második lövése egész más irányt vett, mert már önkivületi állapotban volt, amikor másodszor lött.

A temetés.

A boncolás befejeztével a két áldozat holttestét, bajtársaik által beszerzett koporsókba helyezték, amelyekre csendőri díszjeveket tettek. A koporsókra a lakosok által adakozott viaszgyertyák hntettek halvány fényt, megvilágítva a 26 koszorut, ami a koporsókat fedte. A koszoruk közt volt az ozorai előjáróság babékoszoruja nemzeti színű szalagján e felirással: „Szolgálatuk teljesítése közben elesett két vitéz csendőrnek”; az ozorai tantestület babékoszoruja kék szalaggal, az ozorai, nagybecskerek és a pancsovai csendőrszakasparancsnokság babér- és művirág koszorui fehér és fekete szalaggal, az ozorai, tomasovaczi, antalfalvai és torontál-vásárhelyi vasuti főnökségek babékoszoruja fehér szalaggal, végre az ozorai családok élővirágokból font szebbnél szebb koszorui.

Tíz óra volt, mikor az összpontosított 48 csendőr, Szoboda Sándor tiszthelyettes vezénylete mellett díszruhában a csendőrkaszárnnyába ért. Nemsokára kezdetét vette a tragikus halállal kimuit két áldozat temetése.

Az ozorai három gör. kel. román lelkész és a rudolfsnadi róm. katolikus plébános végezték a szomorú szertartást s mikor az „Oremus pro fidelibus defunctis“t fölolválva intonálták a két hitfelekezet kántorai

gyászdalra kezdtek, az óriási gyászközönség egy tagja se fojthatta vissza a zokogást. A gyászszertartás befejezte után 12 csendőr vállra emelte a koporsókat s a díszőrségre kirendelt 12 csendőr, 2 keresztvivő, 24 további csendőr a koszorukat vivő 10 fiatal leány, az előjáróság, a tantestület, a pénzügyőrség s óriási néptömeg kísérete mellett a menet lassan indult meg az utolsó utra. A templom előtt folyt le a gör. kel. lelkészek által tartott szertartás, a mely alkalommal Krupan Onoriu káplán román nyelven szíveket megindító gyászbeszédet tartott.

Innen a menet Liffa Györgye és Marku, a gyilkosok háza elé vonult, ahol rövid imat mondtak el a lelkészek. A temetőbe érve az előjáróság által kijelölt egyik legszebb helyén egymás mellé ástott két sírba fektettek az áldozatokat. A beszentelés és az egyházi szertartás után Bontilovics Gusztav ozorai iskolaigazgató tartott gyönyörű magyar gyászbeszédet, mélyen meghatva a gyászközönséget.

Meg egy rövid imas a holttesteket leeresztették a földet üregékbe, a melyekben örökké pihenőjét alussza a két derék csendőr.

Táviratok.

Merenylet Sztambulov ellen.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából telegrafálják: Minden felől megerősítik, hogy Sztambulov szolgálja a gyilkosok után iramodott, egyiket galéron is ragadta, de az eközben odaérkezett csendőrök megragadták a szolgáló karját, a gyilkost pedig futni engedték. Sztambulov az operáció közben heroikus lelki nyugalmat tanusított. Az orvosok, tekintettel a nagy veszteségre, nem akartak narkotizálni. Sztambulov maga vigasztalta jajveszékítő hibeit, az orvosoknak pedig odamondta:

— Végezzenek gyorsan, uraim!

Mir, a kormány lapja, sajnálja az esetet, de farizeus módon érte Sztambulovot teszi felelőssé. Goluchowsky, az osztrák-magyar monarchia közös külügyminisztere a szófiái konzulatus útján ő felsége a király nevében részvétáviratot intézett Sztambulov feleségéhez. A távirat Sztambulovot „Bulgaria legnagyobb fiának“ nevezi. Részvétávirat érkezett továbbá Ferdinánd fejedelemtől, Battenberg Henrik hercegtől és Bulgária majdnem minden részéből.

Budapest, július 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából telegrafálják: Az orvosok tegnapi bulletinje szerint nincs kizárva, hogy Sztambulov sebeiből kiépüljön.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar vasuti kötelék.

(A díjszabás II. rész 4. füzetehez tartozó 1895. évi január 1-től érvényes függelék.)

Az osztrák-magyar vasuti kötelék-díjszabás II. rész 4. füzetehez 1895. évi január hó 1-től érvényes függelék 38. tétel alatt Tótvaradról Bacsbe rendelt tragyamész küldeményekre nézve a tényleges súly, de legalább a kocsi rak-sulya után 100 kg.-kint fizetendő 60 kr.-os díjtétel 1895. évi augusztus hó 1-ével érvényen kívül helyeztetük.

Budapest, 1895. június 30-án.

Magy. kir. államvasutak a résztes vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

(Aruforgalom egyrészt Románia, másrészt Ausztria Magyarország és Németország között.)

A díjszabási I. rész B. szakasz áruosztályozásában a 40. oldalon foglalt H. 16 és H. 17 tételknél (hus, friss és füstölt, paczolt és besó-zott, valamint húsaruk) egy csillaggal (*) beiktatandó.

Ezen árucikkek ezáltal f. é. augusztus 1-jétől való érvényen a Románia és Németország közötti forgalomban kizártnak a közvetlen köteléki díjszabások alapján való elszállításától. Budapest, 1895. évi június 18-án.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága egyszersmind a többi résztes vasuti igazgatóságok nevében is.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Osztrák magyar svajeci vasuti kötelek.)

(Breka állomás felvétele a friss és aszalt gyümölcs szállítására fennálló kivételes díjszabásba.)

Folyó évi július hó 15-étől való hatálylyal a friss és aszalt gyümölcs szállítására 1893. évi november hó 1-étől érvényes kivételes díjszabásban Gunjára (előbbi megnevezés Breka-Gunja) foglalt közvetlen díjtételek, 100 kg-kint 13 centimes-sel illetve 10 pfenniggel felemelve, Breka állomással való forgalomban érvényesítettnek. Budapest, 1895. július 2-án.

A magy. kir. államvasutak a résztes vasutak nevében is

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Az 1895. évi VII. t. cz. alapján megépítendő Székely-vasutak Szepsy Szent György—Csikszeredai vonalon végrehajtandó építési munkákra a magy. kir. államvasutak igazgatósága már a legközelebbi időben nyilvános versenyt fog hirdetni, mely alkalommal az ajánlatok benyújtására csak rövidebb határidő lesz kitűzve.

Ez okból vállalkozni szándékozók felkértenek, hogy a szóban forgó vonalat mir most tekintsek meg; megjegyezvén, hogy a vonalnak tájékoztatást nyújtó átnézeti hossz-szelevénye a magy. kir. államvasutak központi tervtárában VI. Teréz-körút 56. sz. I. emelet) 3 frt szóval három forint-ért megvehető.

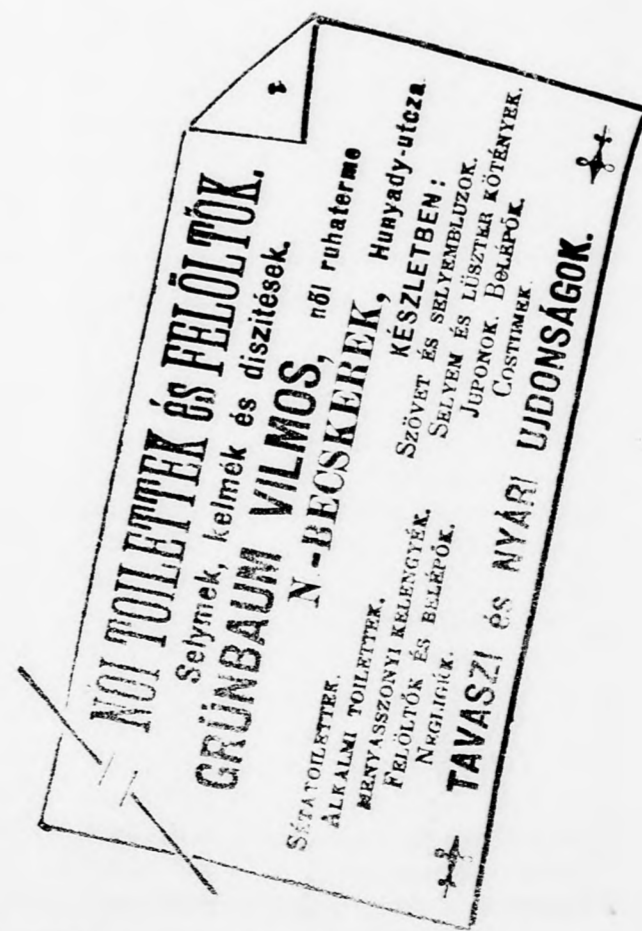
A vonal vezetésére valamint a vonalon teljesített talajkutatások eredményére vonatkozólag a nyomjelző kirendeltség (Budapest, VIII. Lövvöldetér 2-ik szám 1. em.) és annak Szepsy-Sz. Györgyön levő közlege ad felvilágosítást.

Budapest, 1895. évi július hó 2.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyilttér.*

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőssége a szerk

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

